

ÎNCHEIERE

12 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând cererea de recuzare depusă de SRL „Belsesed Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, judecătorilor Curții Supreme de Justiție Oxana Parfeni și Aliona Donos,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Belsesed Prim” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Basarabeasca și Centrului Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului material și a beneficiului ratat,

c o n s t a t ă :

La 16 august 2011, SRL „Belsesed Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Basarabeasca și Centrului Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului material și a beneficiului ratat.

Prin hotărârea din 17 septembrie 2013 a Judecătoriei Basarabeasca, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 21 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Belsesed Prim” și s-a menținut hotărârea din 17 septembrie 2013 a Judecătoriei Basarabeasca.

Prin decizia din 17 septembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de SRL „Belsesed Prim”, s-a casat decizia din 21 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Belsesed Prim” și s-a menținut hotărârea din 17 septembrie 2013 a Judecătoriei Basarabeasca.

La 21 martie 2023, SRL „Belsesed Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Belsesed Prim” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Basarabeasca și Centrului Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului material și a beneficiului ratat, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului-raportor Oxana Parfeni, care

face parte din completul de judecată constituit din: Oxana Parfeni (președinte), Aliona Donos și Diana Stănilă (judecători).

Examinarea admisibilității recursului depus de SRL „Belsesedes Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, împotriva deciziei din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost numită pentru data de 06 decembrie 2023.

La data de 05 decembrie 2023, SRL „Belsesedes Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a depus cerere de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție Oxana Parfeni și Aliona Donos.

În motivarea cererii de recuzare, avocatul Leșan Nicolae a indicat că prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 „Cu privire la transferul temporar în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție”, s-a dispus transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, al judecătorilor Oxana Parfeni și Aliona Donos, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

A menționat că transferarea unor judecători, cu titlu temporar, la Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu prevederile Legii nr. 65 din 30 martie 2023, precum și examinarea de către judecătorii transferați temporar a cererilor pe marginea prezentei cauze, pune în discuție chestiunea legalității desemnării lor, dar și a caracterului de „tribunal stabilit de lege”, conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Examinând cererea de recuzare depusă de către SRL „Belsesedes Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În corespundere cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În temeiul art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor, precum și limitele impuse de lege pentru admiterea recuzărilor au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru îndeplinirea efectivă a justiției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, în temeiul art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Astfel, întru respectarea prevederilor art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023, prin Hotărârea nr.142/8 din 02 mai 2023 a Consiliului Superior al Magistraturii, s-a hotărât transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a următorilor judecători: Aliona Donos, Daguța Sergiu, Ion Malanciuc, Viorica Puica Oxana, Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc.

Distinct, se reține că, prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr.149 din 27 decembrie 2022, care ulterior a fost modificată prin dispozițiile Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr.32 din 02 martie 2023, nr.37 din 14 martie 2023, nr.40 din 21 martie 2023, nr.52 din 04 aprilie 2023, nr.55 din 10 aprilie 2023, nr.68 din 04 mai 2023, nr.122 din 01 septembrie 2023, nr.200 din 10 noiembrie 2023 și nr.208 din 27 noiembrie 2023, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată permanente pentru anul 2023.

Totodată, prin Hotărârea nr.506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, pentru judecătorii: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc.

Iar, prin Hotărârea nr.507/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, începând cu 12 noiembrie 2023, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, judecătorii Diana Stănilă și Igor Mânăscurtă.

Drept urmare, ținând cont de circumstanțele enunțate supra, prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr.208 din 27 noiembrie 2023,

în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete noi de judecată pentru anul 2023.

Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de SRL „Belsesed Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni și Aliona Donos de la examinarea admisibilității recursului, nu sunt justificate, având un conținut declarativ. Or, nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitate a lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

La caz, motivele care au servit drept temeiuri de recuzare a judecătorilor vizați nu se referă la circumstanțe care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea magistraților respectivi la judecarea cauzei, după cum reglementează dispozițiile art.50 din Codul de procedură civilă. Or, criticile înaintate de SRL „Belsesed Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae în cererea de recuzare se referă de fapt la dezacordul acesteia cu modalitatea de desemnare a magistraților Oxana Parfeni și Aliona Donos în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție și nu cad sub incidența prevederilor art.50 din Codul de procedură civilă, constituind doar simple suspiciuni de imparțialitate, nefiind motivate și probate în acest sens.

La acest capitol, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorilor Oxana Parfeni și Aliona Donos, și ulterior prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, este Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (art.21 alin.(8)), care la moment este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și este opozabilă tuturor subiecților de drept.

De asemenea, și Hotărârile nr.142/8 din 02 mai 2023, nr.506/31 din 02 noiembrie 2023 și nr.507/31 din 02 noiembrie 2023 ale Consiliului Superior al Magistraturii sunt în vigoare și produc efecte juridice în continuare.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023 (dosarul nr.123a/2023) de inadmisibilitate a sesizărilor nr.123a/2023, nr.159g/2023 și nr.169g/2023 pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art. 21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, nu se atestă temeiuri justificative care pot pune la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor Oxana Parfeni și Aliona Donos la examinarea admisibilității recursului declarat de declarat de SRL „Belsesed Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae împotriva deciziei din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare înaintată de SRL „Belsesdes Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, judecătorilor Curții Supreme de Justiție Oxana Parfeni și Aliona Donos.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea de recuzare înaintată de SRL „Belsesdes Prim”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, judecătorilor Curții Supreme de Justiție Oxana Parfeni și Aliona Donos, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Belsesdes Prim” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Basarabeasca și Centrului Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului material și a beneficiului ratat.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă